

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2007 r.

**w sprawie wykonywania funkcji wynikających ze zwierzchnictwa w polskiej przestrzeni
powietrznej oraz umacniania obronności na czas pokoju**

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób wykonywania funkcji wynikających ze zwierzchnictwa w polskiej przestrzeni powietrznej oraz umacniania obronności na czas pokoju.

§ 2. 1. Wykonywanie funkcji wynikających ze zwierzchnictwa w polskiej przestrzeni powietrznej polega na:

- 1) zapewnianiu bezpiecznej, ciągłej, płynnej i efektywnej żeglugi powietrznej poprzez zapewnianie służb żeglugi powietrznej, zarządzanie przestrzenią powietrzną i zarządzanie przepływem ruchu lotniczego;
- 2) ochronie granicy państwowej w przestrzeni powietrznej;
- 3) zapewnianiu służby poszukiwawczo-ratowniczej.

2. Funkcje, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez właściwe organy w sposób określony w odrębnych przepisach.

§ 3. 1. Funkcje instytucji zapewniających służby ruchu lotniczego wynikające z umacniania obronności państwa w czasie pokoju obejmują współpracę z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie:

- 1) zapewnienia suwerenności i obrony polskiej przestrzeni powietrznej;
- 2) reagowania w sytuacjach kryzysowych.

2. Funkcje instytucji zapewniających służby ruchu lotniczego wynikające ze zwierzchnictwa w polskiej przestrzeni powietrznej w czasie pokoju obejmują współpracę z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie:

- 1) zarządzania przestrzenią powietrzną na poziomie strategicznym, taktycznym i przedtaktycznym;
- 2) zarządzania przepływem ruchu lotniczego;
- 3) zapewniania służb ruchu lotniczego;
- 4) koordynacji służb poszukiwania i ratownictwa;
- 5) zapewniania służb informacji lotniczej;
- 6) szkolenia lotniczego;
- 7) zapewniania informacji meteorologicznej;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829.

- 8) planowania, organizowania i wykonywania krajowych i międzynarodowych ćwiczeń i szkoleń;
- 9) wymiany informacji niezbędnych dla efektywnej rutynowej współpracy oraz współdziałania w sytuacjach szczególnych;
- 10) wspólnego użytkowania przestrzeni powietrznej przez ruch lotniczy ogólny i operacyjny;
- 11) realizacji zobowiązań wynikających z umów i traktatów międzynarodowych.

§ 4. Współpraca, której mowa w § 3, z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowana przez:

- 1) powołany na podstawie art. 121 ust. 4 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze wspólny cywilno-wojskowy organ doradczy odpowiedzialny za kształtowanie zasad zarządzania i wykorzystania przestrzeni powietrznej;
- 2) instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego;
- 3) cywilne lotniskowe organy służb ruchu lotniczego.

§ 5. Współpraca, o której mowa w § 3, w części dotyczącej lotnictwa państwowego jest prowadzone przez:

- 1) Dowództwo Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Szefostwo Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Centrum Operacji Powietrznych Sił Powietrznych;
- 4) wojskowe lotniskowe organy służby ruchu lotniczego;
- 5) stanowiska kierowania lotami na poligonach lotniczych;
- 6) Dyżurną Służbę Operacyjną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) organy dowodzenia lotnictwem podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

§ 6. 1. Organizację współpracy i ustanowienie jej warunków poza zakresem zadań, o których mowa w § 3, mogą określać porozumienia, zawierane pomiędzy instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego, a Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Porozumienia te podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i Dowódcę Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować również zasady współpracy i wymiany informacji pomiędzy sąsiadującymi cywilnymi i wojskowymi organami służb ruchu lotniczego.

§ 7. Instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego i organy, o których mowa w § 4 i § 5, współpracują z uwzględnieniem potrzeb lotnictwa państwowego w celu:

- 1) zapewnienia lotnictwu państwowemu wykorzystania przestrzeni powietrznej dla realizacji zadań umacniania obronności oraz zachowania suwerenności i bezpieczeństwa państwa;
- 2) udostępniania informacji o ruchu lotniczym statków powietrznych wykonujących loty w polskiej przestrzeni powietrznej;
- 3) zapewnienia szkolenia personelu latającego lotnictwa państwowego;
- 4) opracowania procedur służb ruchu lotniczego dla lotnisk lotnictwa państwowego;
- 5) zapewnienia służb ruchu lotniczego dla lotnictwa państwowego;
- 6) prowadzenia akcji poszukiwawczo – ratowniczych;
- 7) zapewnienia służby informacji lotniczej;
- 8) zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwu państwowemu na zasadach określonych w Załączniku 3 do Konwencji chicagowskiej.

§ 8. Z zachowaniem kompetencji właściwych ministrów, instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego oraz jednostki organizacyjne wymienione w § 5 uzgadniają procedury operacyjne współpracy, o której mowa w § 3, dla podległych im jednostek.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Ministrów Infrastruktury i Obrony Narodowej z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie wykonywania funkcji wynikających ze zwierzchnictwa w polskiej przestrzeni powietrznej oraz umacniania obronności na czas pokoju (Dz. U. Nr 15, poz. 132 oraz z 2005 r. Nr 214, poz. 1810).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 znowelizowanej ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.) o przepisy zawarte w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o powołaniu Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej (Dz. U. Nr 249, poz. 1829).

Rzeczpospolita Polska ma całkowite i wyłączne zwierzchnictwo w swojej przestrzeni powietrznej na czas pokoju i na czas stanów nadzwyczajnych, a także przysługuje Jej prawo do wszystkich suwerennych decyzji i przedsięwzięć dotyczących umacniania obronności państwa, czemu służyć mają postanowienia niniejszego rozporządzenia.

Przepisy o organizacji i ustanowieniu zasad współpracy pomiędzy instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego, a organami lotnictwa państwowego, o których mowa w § 6, na zasadzie odrębnych porozumień zawieranych pomiędzy zarządzającymi instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego oraz Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego SZ RP z akceptacją przełożonych (odpowiednio Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i Dowódcy Sił Powietrznych SZ RP), z pominięciem pozostałych dowódców i przełożonych mających w dyspozycji lotnictwo państwowe, ma na celu ustanowienie jednolitych przepisów ruchu lotniczego w całym lotnictwie państwowym i dotyczy tylko ruchu lotniczego tego lotnictwa, a nie jego wykorzystania.

Niniejsze rozporządzenie wymienia i sankcjonuje trójpodział zarządzania ruchem lotniczym w zakresie: zarządzania przestrzenią powietrzną, zarządzania przepływem ruchu lotniczego i zapewnienia służb ruchu lotniczego oraz określa funkcje obrony powietrznej państwa, funkcje zarządzania ruchem lotniczym, zapewnienia służby informacji lotniczej oraz zapewnienia służby meteorologicznej i koordynacji służb poszukiwawczo-ratowniczych. Spowoduje to osiągnięcie najbardziej wydajnego - w stosunku do aktualnych potrzeb - użytkowania przestrzeni powietrznej oraz unikanie (tam gdzie jest to możliwe) jej stałego wydzielenia, bowiem sztywne struktury i rezerwowanie przestrzeni powietrznej doprowadziły do jej nieracjonalnego użytkowania. Potrzebę udoskonalenia zarządzania przestrzenią powietrzną w Europie dostrzeżono w końcu lat osiemdziesiątych, kiedy postępujący wzrost liczby operacji statków powietrznych okazał się zbyt duży dla wydolności systemów służb ruchu lotniczego i powodował poważne opóźnienia. Podobne zjawisko ma miejsce w ostatnim okresie.

Kolejne przepisy rozporządzenia wskazują realizatorów koniecznej, w warunkach jednolitego systemu zarządzania ruchem lotniczym, współpracy. Zapis o współpracy instytucji zapewniających służby ruchu lotniczego z wymienionymi podmiotami umożliwi zaspokojenie potrzeb wszystkich użytkowników przestrzeni powietrznej, a także reagowanie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa przez kryzysy o różnym podłożu. Doświadczenie wydarzeń z dnia 11 września 2001 r. i późniejszych pokazuje, że niezbędna może stać się wymiana informacji radiolokacyjnej pomiędzy instytucjami zapewniającymi służby ruchu lotniczego a systemem obrony powietrznej państwa. Dotychczasowy stan prawny nie w pełni na takie działania pozwalał, co powodowało, że właściwie nikt nie dysponował kompletną informacją konieczną do podejmowania decyzji, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.

Podmioty, których dotyczy regulacja: Minister Transportu, Minister Obrony Narodowej, Minister Spraw wewnętrznych i Administracji, Polska Agencja Żeglugi Powietrznej oraz inne podmioty zapewniające służby żeglugi powietrznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

Wpływ na budżet państwa – wejście w życie rozporządzenia nie wiąże się z dodatkowymi skutkami finansowymi dla sektora finansów publicznych.

Wpływ na rynek pracy – regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

Wpływ na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki – regulacja nie wpłynie na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki.

Wpływ na sytuację i rozwój regionalny – regulacja nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje społeczne – projekt konsultowany będzie ze środowiskiem lotniczym (m.in. z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej). Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych zostaną uwzględnione.

Biuletyn Informacji Publicznej:

Zgodnie z *ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej.